

O holističkoj psihosomatskoj prirodi bioenergokorekcije

Dejan Raković

Elektrotehnički fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija ¹

www.dejanrakovicfund.org

rakoviced@etf.bg.ac.rs

Rezime. *Bioenergokorekcija* kao drevni način korekcije tokova *vitalne energije* poznat je u mnogim višemilenijumskim tradicijama, izdržavajući probu vremena do današnjih dana, uz neke savremene modifikacije. Na talasu ekspanzije *integrativne medicine* od sredine 1990-ih u Kini, SAD i Evropi, neke *tehnike bioenergokorekcije* podvrgnute su *naučnim istraživanjima* i uvrštene su u *nastavne programe* tamošnjih medicinskih fakulteta. Podvucimo da su brojni *transpersonalni fenomeni* povezani sa *svešću* i *psihosomatskom bioenergo-korekcijom* fenomenološki dobro dokumentovani, i da njihovo fizičko objašnjenje treba tražiti na samoj granici postojeće *naučne paradigme*. U okviru našeg *kvantno-holografskog / kvantno-gravitacionog teorijskog okvira svesti i psihosomatike* oni su dublje *kvantno-gravitacione* prirode, sa *egzotičnim aspektom prostorno-vremenskih tunela i vitalne energije proširenim i na akupunkturne kanale (egzotičnog vakuumski-sličnog indeksa prelamanja!)* uz *transpersonalni kvantno-splićući priliv vitalne energije*. Treba istaći i da su *isceliteljski efekti* nad akupunkturnim sistemom / *svešću* oboje *često blokirani* kvantno-holografski kodiranim *spiritualnim ličnosnim pristankom* na bolest kao oblik (*samo*) *kažnjavanja* (kako nagoveštavaju iskustva ispitanika u *post-hipnotičkim regresijama*), kada su neophodne *molitve i ljubav* za sebe i druge sa ciljem prestanka (*samo*) *kažnjavanja* – čime se vrši *spiritualna integracija ličnosti*, odnosno *raspliću transpersonalne energetske blokade*, što *pokreće proces trajnog isceljenja*. Ovakve *spiritualne indeterminističke intervencije* unošenjem novih vakuumskih eksitacija vitalne energije u inače determinističkoj kvantno-holografskoj evoluciji kolektivne svesti (slično *spiritualno-pobuđenim i mentalno-kanalisanim Ajurvedskim, Ćigong, Reiki i modernim iskustvima lokalnog i transpersonalnog isceljenja*, koje tako ne-Šredingerovski postavljaju neophodne suštinski nove granične uslove) – mogu trajno ukloniti kao *neto-efekat ceo međusobni konflikt* dve osobe, što predstavlja i *najveći izvor slobode u optimiziranju životnih programa spiritualnim očišćenjem*. To značajno doprinosi našem razumevanju da čak *najteži psihosomatski poremećaji imaju svoje korene u energetske-informacionim blokadama*, i da *isceljenje počinje njihovim uklanjanjem* – prvo ljubavlju prema sebi, prihvatanjem sebe i praštanjem sebi, što se potom manifestuje ljubavlju prema drugima i prihvatanjem drugih (npr. *spiritualno rasplićućom / razvezujućom pokajničko-praštajućom molitvom*)!

Ključne reči: Bioenergokorekcija, Integrativna medicina, Transpersonalna psihologija, Vitalna energija, Isceljenje

1. Uvod

Bioenergokorekcija kao drevni način korekcije tokova *vitalne energije* poznat je u mnogim višemilenijumskim tradicijama, izdržavajući probu vremena do današnjih dana, uz neke savremene modifikacije [1]. Na talasu ekspanzije *integrativne medicine* od sredine 1990-ih u Kini, SAD i Evropi, neke *tehnike bioenergokorekcije* podvrgnute su *naučnim istraživanjima* i uvrštene su u *nastavne programe* tamošnjih medicinskih univerziteta. Dakle, iako je teorija vitalne sile odbačena u organskoj hemiji 19. veka, danas se čini da se vraća modifikovana u nauku kroz *integrativnu medicinu* [2] i *transpersonalnu psihologiju* [3].

¹ Profesor u penziji.

U kontekstu našeg *kvantno-holografskog / kvantno-gravitacionog (KHKG) teorijskog okvira akupunkturnog sistema, svesti i vitalne energije* [4-6], njihova *biofizička energetska-informaciona priroda* razmatrana je sa tri aspekta: (i) *kvantno-informacioni elektromagnetni aspekt* akupunkturnog sistema sugerišu *kvantno-koherentne karakteristike mikrotalasne rezonantne terapije* i otkriće da bilo koji kvantni sistem ima formalnu matematičku strukturu *Hopfieldove kvantno-holografске asocijativne neuronske mreže*, dok bliski odnos *akupunkturnog sistema i svesti* sugerišu njihova *makroskopska kvantna priroda* i veoma efikasne *meridijanske (psiho / energetske) terapije*; (ii) *kvazi-klasični jonski aspekt* akupunkturnog sistema sugerišu istraživanja bezpragovnih "*gap junction*" *električnih sinapsi*, koja su pokazala za red veličine povećanu koncentraciju u akupunkturnim tačkama, što je u skladu sa mnogo nižim električnom otpornošću akupunkturnih tačaka u poređenju sa okolnim tkivom, kao i značajno većom apsorpcijom aerojona u tim tačkama; (iii) *transpersonalni egzotični aspekt* energetska-informacionih komunikacija sugerišu *uspostavljeni i stabilizovani energetska-informacioni kanali vitalne energije (či, prana...)* poznati u svim tradicijama i široko korišćeni u *transpersonalnim energetskim terapijama (čigong, reiki, praničko isceljivanje...)*, ukazujući na dublju egzotičnu prostorno-vremensku prirodu tih energetska-informacionih kanala (tj. povezanost sa egzotičnim kvantnim fluktuacijama vakuuma, neophodnim za antigravitacionu stabilizaciju prostorno-vremenskih kanala).

U skladu sa time, naš *KHKG teorijski okvir* mogao bi imati značajne holističke implikacije, pružajući bolje razumevanje prirode *psihosomatskih bolesti i njihove prevencije i isceljenja*, što bi moglo pomoći u *razvoju strategija za integrativnu medicinu i transpersonalnu psihologiju*. Unutar tog okvira, čini da se svi holistički pristupi i tehnike zasnovani na akupunkturi i na svesti mogu tretirati kao *kvantno-informacione terapije, nametanjem novih isceljujućih graničnih uslova* u prostoru energija-stanje *akupunkturnog sistema / (individualne i kolektivne) svesti, na tri linije fronta integrativne psihosomatske medicine*: (i) *duhovnost i cirkularne (psiho / energetske) terapije iz svih relevantnih meta-pozicija*, sa mogućnošću trajnog brisanja uzajamnih memorijskih atraktora *na nivou kolektivne svesti*; (ii) *(kvantno) holistička medicina i ne-cirkularne (psiho / energetske) terapije*, čiji napori privremeno uklanjaju memorijske atraktore *na nivou akupunkturnog sistema / individualne svesti*, i sprečavaju ili ublažavaju njihovu somatizaciju, kao posledice nebrige na prvom nivou; i (iii) *konvencionalna simptomatska medicina*, čije aktivnosti *na somatskom nivou* putem imunologije, farmakologije, biomedicinske dijagnostike i hirurgije sprečavaju ili ublažavaju somatizovane posledice nebrige na prva dva nivoa.

2. O našem KHKG teorijskom okviru za transpersonalne fenomene

U kontekstu našeg *kvantno-holografskog / kvantno-gravitacionog (KHKG) teorijskog okvira svesti i psihosomatike* [4-6], biofizički mehanizam delovanja *vitalne energije (či / ki, prana / akaša, mana, ka, pneuma / etar / natura medica / anima mundi / vitalna sila, yesod, baraka, nestvorena svetlost, Sveti Duh, Heilstrom, Innate Intelligence, bioenergija / biopolje...)* treba tražiti u *EM-jonsko-egzotičnoj makro-kvantnoj prirodi akupunkturnog sistema / svesti*. Osim toga, ezoterijski pojmovi *astralno telo (manomaya, lingasarira, manovijnana, ka, psyche, nephesh, nafs, finotvarno telo, psihičko telo, duša...)* i *mentalno telo (vijnanamaya, suksmasarira, manas, ba, thymos, ruach, ruh, noetičko telo, spiritualno telo, duh...)* mogli bi se biofizički povezati sa *vantelesno dislociranim delom (povezanim sa telom minijaturnim 'wormhole' prostorno-vremenskim tunelom / 'srebrnom vrpcom' od vitalne energije astralno-mentalnog tela, na šta ukazuju i ekstrazenzorna iskustva bliska smrti) jonskog akupunkturnog sistema*, i sa u njemu sadržanom *kvantnom EM komponentom jonskih struja*, respektivno. U tom duhu, *jonske kondenzacije strukturiranog akupunkturnog sistema, sa zarobljenom kvantnom EM komponentom jonskih struja*, ponašaju se kao *raspodeljeni centri svesti* – što bi mogla biti biofizička osnova *čakri* (u kojima *vitalna energija* u normalnom stanju *cirkuliše* u smeru kazaljke na satu, čiji se ritam usporava u slučaju psihosomatskih bolesti, sa mogućnošću i reverzije smeru rotacije u slučaju najtežih oboljenja). U širem kontekstu *kolektivne svesti i vitalne energije* (a u skladu sa njihovim širim tradicionalnim povezivanjem sa sveprožimajućom kosmičkom kvintesencijom), gore navedene povezanosti sa *EM poljem* mogu se generalizovati na povezanosti sa *jedinstvenim poljem*, sa različitim mikro-kvantnim i makro-kvantnim (i ne-biološkim i biološkim, i ne-strukturiranim i strukturiranim, i virtuelnim i realnim) eksitacijama.

Ako se to stavi i u kontekst *holografskog principa* [7], saglasno kome je svaki (trodimenzioni) fizički sistem *izomorfan* holografskoj informaciji utisnutoj na njegovoj (dvodimenzionoj) površini, tada bi *kvantno-holografaska informacija o svakom telu* mogla biti utisnuta i u odgovarajućem *površinskom sloju astralno-mentalnog tela od vitalne energije (auri)*, kako se to tvrdi u različitim tradicijama.

Podvucimo da su brojni *transpersonalni fenomeni* povezani sa *svešću* i *psihosomatskom bioenergo-korekcijom* fenomenološki dobro dokumentovani, i da njihovo fizičko objašnjenje treba tražiti na samoj granici postojeće *naučne paradigme*.

U okviru našeg *KHKG teorijskog okvira* oni su *kvantno-gravitacione* prirode (prema Ajnštajnovom *Principu ekvivalencije* inercijalnih i gravitacionih ubrzanja!) u *prelaznim stanjima svesti* (iz visokodielektričnih telesnih u nisko-dielektrična van-telesna stanja!), baziranim na lokalno generisanim 'wormhole' tunelima stabilizovanim tzv. *egzotičnom materijom* (vakuumske fluktuacije u snažno zakrivljenom prostor-vremenu 'wormhole' tunela) sa *anti-gravitacionim* efektima – zaista uočenim u *transpersonalnim psihokinetičkim manifestacijama* vitalne energije), sa *egzotičnim aspektom prostorno-vremenskih tunela i vitalne energije proširenim i na akupunkturne kanale* (egzotičnog vakuumski-sličnog indeksa prelamanja) uz *transpersonalni kvantno-splićući priliv vitalne energije* [4-6,8-10].

Za dodatne detalje pogledati Dodatak sa dodatnim napomenama u prilog našem KHKG teorijskom okviru transpersonalnih pojava.

3. Diskusija o transpersonalnom isceljujućem reprogramiranju

Treba istaći i da su *isceliteljski efekti* nad akupunkturnim sistemom / *svešću* obolelog često *blokirani* kvantno-holografski kodiranim *spiritualnim ličnosnim pristankom* na bolest kao oblik (samo) *kažnjavanja* (kako nagoveštavaju iskustva ispitanika u *post-hipnotičkim regresijama*), kada su neophodne *molitve i ljubav* za sebe i druge sa ciljem prestanka (samo) *kažnjavanja* – čime se vrši *spiritualna integracija ličnosti*, odnosno *raspliću transpersonalne energetske blokade*, što *pokreće proces trajnog isceljenja* [4-6,8-10].

Ovakve *spiritualne indeterminističke intervencije* unošenjem novih vakuumskih eksitacija vitalne energije u inače determinističkoj kvantno-holografskoj evoluciji kolektivne svesti (slično *spiritualno-pobuđenim i mentalno-kanalisanim* Ajurvedskim, Čigong, Reiki i modernim iskustvima lokalnog i transpersonalnog isceljenja, koje tako ne-Šredingerovski postavljaju neophodne suštinski nove granične uslove) – mogu trajno ukloniti kao *neto-efekat* ceo *međusobni konflikt* dve osobe, što predstavlja i *najveći izvor slobode u optimiziranju životnih programa spiritualnim očišćenjem* [8-10].

Posebno, pomenimo havajsku *ho'oponopono* tradiciju sa *sjajnim reprogramiranjem životnih situacija kontekstualnim pokajanjem i praštanjem samome sebi*; ili južnoameričku *ajauaska* tradiciju ili nigerijsku *abiku* tradiciju sa *neverovatnim spiritualnim dijagnozama i produženjem predestinirano-kratkih životnih programa*; ili *fascinantni svetski bestseler Anite Murđani o spiritualnoj promeni njenih životnih programa* povratkom iz kliničke smrti i posle nekoliko nedelja *spontanog isceljenja iz terminalne faze kancera*; ili savremenog *spiritualnog učenja Bruna Greninga* sa neverovatnim *isceliteljskim kanalom* koji je ostao otvoren i posle njegove smrti u *optimiziranju i individualnih i kolektivnih životnih programa*; ili tradicionalnog *hrišćanskog (isihastičkog) misticizma* sa čudesnim *isceljenjima i optimiziranjem životnih programa* [4,8-10]!

To značajno doprinosi našem razumevanju da čak *najteži psihosomatski poremećaji imaju svoje korene u energetske-informacionim blokadama*, i da *isceljenje počinje njihovim uklanjanjem* – prvo ljubavlju prema sebi, prihvatanjem sebe i praštanjem sebi, što se potom manifestuje ljubavlju prema drugima i prihvatanjem drugih (npr. *spiritualno rasplićućom / razvezujućom pokajničko-praštajućom molitvom*)!

4. Zaključak

Naš KHKG teorijski okvir svesti i psihosomatike, na liniji probuđenog naučnog interesovanja za istraživanje svesti poslednjih decenija, *nagoveštava pojavu velike sinteze dva modusa spoznaje*:

racionalno-naučnog (klasično-redukovanog, u normalnim stanjima svesti) i kreativno-religijskog (kvantno-spletenog, u prelaznim i izmenjenim stanjima svesti).

Time uloga svakog pojedinca postaje nezamenljiva zbog uticaja i brige za kolektivno mentalno okruženje, *ostavljajući najveći prostor za slobodnu volju*. To ukazuje i na puni značaj holističkog obrazovanja i ponašanja – i neophodnost redefinisanja globalnih edukativnih / informacionih / političkih ciljeva, *sa preorijentacijom prema holističkim blagim akcijama za globalna rešenja svetskog društva rizika*.

Odlučujuću ulogu u ovom procesu mogle bi odigrati *sve verske zajednice i transpersonalne duhovne prakse*, koje kultiviraju istinski duhovni moral i apsolutnu međuljudsku, međuetničku i međuversku toleranciju, kao meru ponašanja pojedinaca iz perspektive smrti, odnosno količine generisanih i nereprogramiranih psihosomatskih konflikata do trenutka smrti – koja određuje spiritualnu evoluciju duše umrlog ali i preferencije za individualnu i / ili kolektivnu budućnost potomstva, a što je moguće značajno izmeniti jedino kroz kolektivno upražnjavanje molitve za svoje bližnje i neprijatelje, i sledstveno *globalno rasterećenje kolektivne svesti*.

5. Dodatak: Dodatne napomene u prilog našem KHKG teorijskom okviru za transpersonalne fenomene

5.1. O dubljoj KHKG prirodi kvantno-mehaničkog kolapsa talasne funkcije

Naš KHKG teorijski okvir sugerise i fizičku osnovu za ad hoc *fon Nojmanov projekcioni postulat* (na mikro-kvantnoj skali), da bi se objasnila dublja priroda kvantno-mehaničkog *kolapsa talasne funkcije* (preko lokalnih kvantno-gravitaciono-indukovanih “wormhole” tunela u ekvivalentnim-snažnoj-gravitaciji (prema Ajnštajnovom *Principu ekvivalencije!*) visoko-neinercijalnim-situacijama sličnim-kvantnom-merenju [5,8,9]!).

Na pitanje kako je moguće da takvi visoko-neinercijalni mikročestični procesi sa neizbežnim otvaranjem minijaturnih “wormhole” tunela nisu bili uzeti u obzir unutar kvantne mehanike koja je uprkos tome ekstremno tačna teorija(?) – izgleda da jesu(!) implicitno u okviru fon Nojmanovog projekcionog postulata (i to na dubljem kvantno-gravitacionom nivou!).

5.2. O Teslinoj studiji slučaja KHKG tehnika kontrole kreativnih & duhovnih korelacija

Dodajmo i da su *Tesline vizije i pronalasci*, realizovani u njegovim kontrolisanim izmenjenim stanjima svesti, predloženi kao manifestacije njegovih meditativnih uvida kroz *makro-kvantne korelacije individualne i kolektivne svesti*, sa značajnim kreativno-obrazovnim i psihosomatsko-duhovnim implikacijama [5,9,10].

S jedne strane, oni mogu dati smernice za dublje razumevanje našeg *KHKG teorijskog okvira holističke kontrole kreativnosti i obrazovanja* – zasnovanog na mentalno fokusiranom transpersonalnom uvećanju makro-kvantnih korelacija individualne i kolektivne svesti (u stanju opisanom u Patandalijevim Joga sutrama kao *Ritam Bhara Pragma*, ‘kada um opaža stvari onakve kakve jesu’).

S druge strane, oni mogu dati smernice za dublje razumevanje našeg *KHKG teorijskog okvira holističke kontrole psihosomatike i duhovnosti* – zasnovanog na mentalno kontrolisanom sistematskom transpersonalnom umanjivanju makro-kvantnih korelacija individualne i kolektivne svesti (kada na kraju procesa razvezivanja ostaje samo mentalno-ugrađena adresa na *osnivača odgovarajuće mistične tradicije*).

U istom kontekstu, *konsenzusi o transpersonalnim ezoterijskim konceptima* u raznim spiritualnim tradicijama, demonstriraju da dobijene informacije u njihovim transpersonalnim iskustvima mogu dovesti do *ne-distorziranih ekstrasenzornih percepcija* njihovih mentalno-adresiranih van-telesnih okruženja kolektivne svesti (*na Tesli-sličan kreativni način*) – *nasuprot mističnim stanjima svesti (distorziranih kolapsom implicitnog poretka kvantno-spletenih stanja individualne i kolektivne svesti u mapirani specifični eksplicitni poredak klasično-redukovanih stanja individualne i kolektivne svesti, odgovarajuće mistične tradicije)*.

Dakle, *višemilenijumska kontroverza o post mortem evoluciji duše* verovatno je povezana sa *interpretativnim epistemološkim nivoom* transpersonalnog prenosa mentalno- adresiranih opterećenja unutar postojeće generacije i novih generacija putem mreže kolektivne svesti, sa mogućnošću da određeni snažni konflikti preneti kao "ego-stanja" ostavljaju snažan utisak prethodno proživljenih života; ali kakva je *ontološka duhovna stvarnost* – mogla bi ostati *trajna kontroverza* svih tih principijelno ograničenih pokušaja *ljudske racionalizacije*.

Ali uprkos ovoj kontroverzi, naponi mistika svih tradicija da *očiste svest / dušu kroz duhovnu praksu* (molitvu, meditaciju...) i tako postignu svoj *konačni eshatološki cilj* (Carstvo Božje, nirvana ...), tj. *post mortem spasenje duše* (bezgrešne / nevezane), *ponovnim spajanjem* (*re-ligare / yoga*) sa *vrhovnim Bogom* – čine se razumnim!

5.3. O KHKG prirodi radiestezijske kao tehnike transpersonalne detekcije zračenja

Pomenimo i *radiestezijsku*, kao poznatu metodu transpersonalne detekcije geopatogenih i tehničkih zračenja [5,11].

Ukazano je da *radiestezijska* može biti *lokalna*, verovatno kroz EM indukciju unutar EM-jonsko-egzotičnog cirkulatornog akupunktornog sistema, čime se modulišu bespragovne akupunkturke struje i ekstremno slabim spoljašnjim EM poljima, kao i *nelokalna*, verovatno kroz intencionalno kvantno-gravitaciono tuneliranje operatorove individualne svesti mentalno adresirane na deo kolektivne svesti 'mete' radiestezijske detekcije u operatorovim prelaznim stanjima svesti. U tom drugom kontekstu treba pomenuti i nelokalne radiestezijske detekcije tzv. 'apstraktnih zračenja', poput zračenja prirodnih geometrijskih 'oblika' ali i ljudskih 'artefakata' i 'simbola' koji bi mogli biti povezani sa njima-posredujućim operatorovim interakcijama sa korespondirajućim 'arhetipovima' na nivou kolektivne svesti.

Zanimljivi su i mogući mehanizmi 'radiestezijske zaštite' tzv. 'neutralizatora zračenja', koji izgleda deluju – ne faradejevskim ekraniranjem štetnih EM polja – već preventivnim *harmonizujućim delovanjem* na akupunktorni sistem čoveka izloženog štetnom EM polju (poput 'homeopatskih preparata', ili 'mentalno kodiranih' neutralizatora od kristalnih / nekristalnih materijala, na šta ukazuje pilot-istraživanje bioelektrografskom GDV-kamerom kontrolnih i eksperimentalnih grupa izloženih delovanju EM polja mobilnih telefona bez i sa neutralizatorima zračenja).

5.4. O Talbotovoj knjizi "Holografski univerzum" sa dobro dokumentovanim fenomenima ISS

Čitaocima zainteresovanim za fenomenologiju različitih stanja svesti preporučujem i knjigu *Holografski univerzum* [12], sa brojnim dobro dokumentovanim misterioznim fenomenima u izmenjenim stanjima svesti (ISS).

U ovoj knjizi Majkl Talbot se umnogome oslanja na radove čuvenih naučnika, kvantnog fizičara Dejvida Boma i neurofiziologa Karla Pribrama, koji ukazuju da bi Univerzum mogao biti džinovski kvantni hologram, vrsta konstrukta uma na granici subjekat / objekat – relativizirajući pitanje da li objektivna stvarnost postoji ili stalno fluktuiraju između implicitnog i eksplicitnog poretka?

Kroz knjigu se ukazuje da bi mnogi dobro dokumentovani misteriozni fenomeni, poput sinhroniciteta i prekognicije, ekstrasenzorne percepcije i vantelesnih iskustava, psihokineze i teleportacije, čudesnih isceljenja i mističnih religioznih iskustava – mogli biti objašnjeni u okviru (još uvek kontroverzne) kvantne holografke paradigme.

Čitanje i prikaz ove knjige doneli su mi veliko lično zadovoljstvo, zbog sopstvenih istraživanja kvantnih osnova svesti i holističke psihosomatike i njihovih fundamentalnih implikacija [4-6,8-10] (sa brojnim empirijsko / racionalnim potvrdama, koje sam asocijativno prepoznavao čitajući knjigu).

Zahvalnost. Rad je delimično finansiran od strane Ministarstva nauke, tehnologije i razvoja Republike Srbije, u okviru Projekta br. 178027.

Literatura

1. D. Raković, S. Arandjelović, M. Mićović, eds., *Proc. Symp. Quantum-Informational Medicine QIM 2011: Acupuncture-Based & Consciousness-Based Holistic Approaches & Techniques*, QUANTTES & HF & DRF, Belgrade, 2011, http://www.dejanrakovicfund.org/knjige/QIM_2011_Symposium_e-Proceedings_0.pdf, and refs. therein.
2. <https://www.imconsortium.org>; official website of the *Consortium of Academic Medical Centers for Integrative Medicine*, founded by the end of 1990s, which includes over 70 highly esteemed US academic health centers and affiliate institutions, in order to transform medicine and healthcare through rigorous scientific studies, new models of clinical care, and innovative educational programs that integrate biomedicine, the complexity of human beings, the intrinsic nature of healing, and the rich diversity of therapeutic systems.
3. <http://www.atpweb.org>; official website of *The Association for Transpersonal Psychology (ATP)*, concerned from early 1970s with the study of humanity's highest potential, and with the recognition, understanding, and realization of unitive, spiritual, and transcendent states of consciousness (making transpersonal psychology the fourth force in psychology, alongside with psychoanalysis, behaviorism, and humanistic psychology, after one of its founders, A. Maslow).
4. D. Raković, "Stress & anti-stress: Holistic quantum-informational framework with overview of recommended anti-stress approaches and techniques", http://www.dejanrakovicfund.org/2018_DRF_Stress_&_Anti_Stress.pdf; and refs. therein (postoji i naša verzija, http://www.dejanrakovicfund.org/2018_FDR_Stres_&_Antistres.pdf).
5. D. Raković, *Integrative Biophysics, Quantum Medicine, and Quantum-Holographic Informatics: Psychosomatic-Cognitive Implications*, IASC & IEPSP, Belgrade, 2009, <http://www.dejanrakovicfund.org/knjige/2009-Integ-Biophys-Quant-Medic.pdf>; and refs. therein (postoji i naša verzija, <http://www.dejanrakovicfund.org/knjige/2008-integ-biofiz-kvant-medic.pdf>).
6. D. Raković, "On biophysical energy-informational nature of acupuncture system, consciousness and vital energy", in: *Proc. Speech & Language 2015*, M. Sovilj, M. Subotić, eds., LAAC / IEPSP, Belgrade (2015), http://www.dejanrakovicfund.org/radovi/2015_IEPSP.pdf, and refs. therein.
7. L. Susskind, J. Lindesay, *An Introduction to Black Holes, Information and the String Theory Revolution: The Holographic Universe*, World Scientific, Singapore, 2005.
8. D. Raković, "On extended quantum-holographic framework for consciousness and free will: Round trip from science to spirituality", *International Journal of Prenatal & Life Sciences*, Vol. 3, No. 3, 2019, p. 27, DOI:10.24946/IJPLS, <http://www.journalprenatalife.com/index.php/prenatal/article/view/58>; Presented previously at Int. W-S Congress Whole-Self Approaches in Psychology & Medicine, 13-14 Sept. 2019, Grootebroek, NL, Invited tutorial.
9. D. Raković, "On quantum-holographic and trans-generational implications for child development", in: J. R. G. Turner, T. G. N. Turner, O. Gouni, eds, *Prenatal Psychology 100 Years: A Journey in Decoding How Our Prenatal Experience Shapes Who We Become!*, A publication of The International Journal of Prenatal & Life Sciences, Cosmoanelixis, Prenatal & Life Sciences, Athens (2018), pp. 283-310, http://www.dejanrakovicfund.org/radovi/2018_IJPLS.pdf, Invited Chapter 7 (preprint), and refs. therein.
10. D. Raković, "Nikola Tesla as a case study for quantum-holographic correlations of individual and collective consciousness: Creative and spiritual implications", in: *Proc. Speech & Language 2019*, M. Subotić, S. Maksimović, eds., LAAC / IEPSP, Belgrade (2019), http://www.dejanrakovicfund.org/prezentacije/presentations/2019_IEPSP.pdf, and refs. therein, Invited lecture (preprint).
11. D. Janjić, *Radiations – Facts and Myths*, Belgrade, 2005 (in Serbian), with Preface by D. Raković to this interesting and useful book, <http://www.dejanrakovicfund.org/prezentacije/2005-JANJIC.pdf> (with English translation of the Preface, <http://www.dejanrakovicfund.org/prefaces/2007-JANJIC.pdf>), and refs. therein.
12. M. Talbot, *The Holographic Universe*, HarperCollins, New York, 1991; postoji i naš prevod, v. i videolink njegove promocije www.dejanrakovicfund.org/video2.html.